2024/1248

30.4.2024

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2024/1248,

29. aprill 2024,

mis käsitleb Euroopa rahutagamisrahastu abimeedet Côte d'Ivoire'i relvajõudude toetamiseks

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1 ja artikli 41 lõiget 2,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu otsusega (ÜVJP) 2021/509 ([1]) loodi Euroopa rahutagamisrahastu, et liikmesriigid saaksid rahastada ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) raames võetavaid liidu meetmeid rahu säilitamiseks, konfliktide ennetamiseks ja rahvusvahelise julgeoleku tugevdamiseks aluslepingu artikli 21 lõike 2 punkti c kohaselt. Eelkõige kasutatakse Euroopa rahutagamisrahastut otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikli 1 lõike 2 kohaselt selliste abimeetmete rahastamiseks nagu kolmandate riikide ning piirkondlike ja rahvusvaheliste organisatsioonide sõjaliste ja kaitseküsimustega seotud suutlikkuse suurendamise meetmed.

(2) Seoses Saheli keskosa kriisiga on Guinea lahe rannikuriikide, Benini, Côte d'Ivoire'i, Ghana ja Togo, põhjapoolsetes piirkondades hakanud julgeolekutingimused halvenema.

(3) Halveneva julgeolekuolukorra tõttu on Côte d'Ivoire'i relvajõudude tugevdamine vajalik ja oluline selleks, et võimaldada ja toetada Côte d'Ivoire'i stabiliseerimispüüdlusi. Sellega seoses ning olles täielikult teadlik asjaolust, et olukord nõuab terviklikku reageerimist, on pikaajaline rahu ja julgeolek Côte d'Ivoire'is üks liidu peamisi prioriteete.

(4) Nõukogu võttis 3. augustil 2023 vastu otsuse (ÜVJP) 2023/1599, ([2]) millega loodi ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) raames Euroopa Liidu julgeoleku- ja kaitsealgatus Guinea lahe Lääne-Aafrika riikide, nimelt Benini ja Ghana toetuseks (edaspidi „algatus"). 25. septembril 2023 võttis nõukogu vastu otsuse (ÜVJP) 2023/2066, ([3]) mis laiendas algatust Côte d'Ivoire'ile ja Togole. Algatuse strateegiline eesmärk on aidata Guinea lahe Lääne-Aafrika riikidel, kus algatus on loodud, arendada oma julgeoleku- ja kaitsejõududes piisavat suutlikkust hoida kontrolli all valitsusväliste relvastatud rühmituste avaldatavat survet ja sellele reageerida.

(5) Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja") sai 13. märtsil 2024. aastal Côte d'Ivoire'ilt taotluse, et liit abistaks Côte d'Ivoire'i relvajõude olulise varustuse hankimisel, et tugevdada nende operatsioonivõimet maismaapiiride kindlustamiseks ning riiki ja kogu Lääne-Aafrika piirkonda destabiliseerivate valitsusväliste relvastatud rühmituste vastu võitlemiseks.

(6) Abimeetmete rakendamisel võetakse arvesse otsuses (ÜVJP) 2021/509 sätestatud põhimõtteid ja nõudeid, eelkõige vastavust nõukogu ühisele seisukohale 2008/944/ÜVJP, ([4]) ning järgitakse Euroopa rahutagamisrahastu raames rahastatavate tulude ja kulude haldamise korda.

(7) Nõukogu kinnitab taas oma kindlat kavatsust kaitsta, edendada ja järgida inimõigusi, põhivabadusi ja demokraatlikke põhimõtteid ning tugevdada õigusriigi põhimõtet ja head valitsemistava, järgides Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja, inimõiguste ülddeklaratsiooni ja rahvusvahelist õigust, eelkõige rahvusvahelist inimõigustealast õigust ja rahvusvahelist humanitaarõigust,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

([1]) Nõukogu 22. märtsi 2021. aasta otsus (ÜVJP) 2021/509, millega luuakse Euroopa rahutagamisrahastu ja tunnistatakse kehtetuks otsus (ÜVJP) 2015/528 (ELT L 102, 24.3.2021, lk 14).
([2]) Nõukogu 3. augusti 2023. aasta otsus (ÜVJP) 2023/1599, mis käsitleb Euroopa Liidu julgeoleku- ja kaitsealgatust Guinea lahe Lääne-Aafrika riikide toetuseks (ELT L 196, 4.8.2023, lk 25).
([3]) Nõukogu 25. septembri 2023. aasta otsus (ÜVJP) 2023/2066, millega muudetakse otsust (ÜVJP) 2023/1599, mis käsitleb Euroopa Liidu julgeoleku- ja kaitsealgatust Guinea lahe Lääne-Aafrika riikide toetuseks (ELT L 238, 27.9.2023, lk 141).
([4]) Nõukogu 8. detsembri 2008. aasta ühine seisukoht 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad (ELT L 335, 13.12.2008, lk 99).

Artikkel 1

Abimeetme loomine, eesmärgid, kohaldamisala ja kestus

1. Luuakse Euroopa rahutagamisrahastust rahastatav abimeede (edaspidi „abimeede“), millega toetatakse Côte d'Ivoire'i (edaspidi „toetusesaaja“).

2. Abimeetme eesmärk on toetada Côte d'Ivoire'i relvajõude, et kaitsta Côte d'Ivoire'i territoriaalset terviklikkust ja suveräänsust ning tsiviilelanikkonda sise- ja välisohtude eest.

3. Lõikes 2 sätestatud eesmärgi saavutamiseks rahastatakse abimeetmest järgmist liiki teenuseid ja varustust, mis pole mõeldud surmava jõu kasutamiseks:

a) elektromagnetiliste signaalide püüdmise süsteemid ning nende integreerimine õhusõidukitesse;

b) side- ja andmeedastusseadmed ning nende integreerimine õhusõidukitesse;

c) taktikalised mehitamata õhusõiduki süsteemid;

d) mitmeotstarbelised sõidukid ja veokid;

e) isikukaitsevahendid;

f) nõudluspõhine varustusealane koolitus ning rahvusvahelise inimõigustealase õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõiguse alane koolitus.

4. Abimeetme kestus on 36 kuud alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast.

Artikkel 2

Rahastamiskord

1. Abimeetmega seotud kulutuste katmiseks ettenähtud lähtesumma on 15 000 000 eurot.

2. Kõiki kulutusi hallatakse vastavalt otsusele (ÜVJP) 2021/509 ning Euroopa rahutagamisrahastust rahastatavate tulude ja kulude haldamise korrale.

Artikkel 3

Kokkulepped toetusesaajaga

1. Kõrge esindaja sõlmib toetusesaajaga vajalikud kokkulepped tagamaks, et toetusesaaja järgib käesoleva otsusega kehtestatud nõudeid ja tingimusi, mis on abimeetmest toetuse andmise tingimus.

2. Lõikes 1 osutatud kokkulepped sisaldavad sätteid, millega kohustatakse toetusesaajat tagama, et:

a) abimeetmest toetatavad Côte d'Ivoire'i relvajõudude üksused järgivad asjakohast rahvusvahelist õigust, eelkõige rahvusvahelist inimõigustealast õigust ja rahvusvahelist humanitaarõigust;

b) abimeetme raames antud vara kasutatakse nõuetekohaselt ja tulemuslikult eesmärkidel, milleks see anti;

c) abimeetme raames antud vara hooldatakse piisavalt, et tagada selle kasutatavus ja operatiivne kättesaadavus kogu selle olelusringi jooksul;

d) abimeetme raames antud vara ei lähe selle olelusringi lõpus kaduma ega anta seda ilma otsuse (ÜVJP) 2021/509 kohaselt loodud rahastu komitee nõusolekuta üle muudele isikutele või üksustele kui need, kes on kõnealustes kokkulepetes kindlaks määratud.

3. Lõikes 1 osutatud kokkulepped hõlmavad sätteid abimeetme raames toetuse andmise peatamise ja lõpetamise kohta, kui leitakse, et toetusesaaja on lõikes 2 sätestatud kohustusi rikkunud.

Artikkel 4

Rakendamine

1. Kõrgel esindajal lasub vastutus tagada käesoleva otsuse rakendamine kooskõlas otsusega (ÜVJP) 2021/509 ja Euroopa rahutagamisrahastu raames rahastatavate tulude ja kulude haldamise korraga ning tervikliku metoodikaraamistikuga Euroopa rahutagamisrahastu raames rahastatavate abimeetmete jaoks nõutavate meetmete ja kontrollide hindamiseks ja kindlaksmääramiseks.

2. Artikli 1 lõikes 3 osutatud tegevusi viib ellu *Défense Conseil International* – DCI Group.

Artikkel 5

Järelevalve, kontroll ja hindamine

1. Kõrge esindaja teeb järelevalvet toetusesaaja artikli 3 kohaselt kehtestatud kohustuste täitmise üle. Kõnealust järelevalvet kasutatakse selleks, et suurendada teadlikkust kooskõlas artikliga 3 kehtestatud kohustuste rikkumise kontekstist ja riskidest ning aidata vältida selliseid rikkumisi, sealhulgas rahvusvahelise inimõigustealase õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumisi, abimeetmest toetatavate Côte d'Ivoire'i relvajõudude üksuste poolt.

2. Varustuse ja varude tarnimisele järgnev kontroll korraldatakse järgmiselt:

a) tarne nõuetekohasuse tõendamine, mille puhul lõppkasutaja relvajõud allkirjastavad Euroopa rahutagamisrahastu tarnesertifikaadid omandiõiguse üleminekul;

b) aruandlus, mille puhul toetusesaaja annab igal aastal aru abimeetme raames antud varustust hõlmavate tegevuste kohta ja kindlaksmääratud varustusühikute inventari kohta seni, kuni poliitika- ja julgeolekukomitee ei pea seda aruandlust enam vajalikuks;

c) kohapealsed kontrollkäigud, mille käigus toetusesaaja annab kõrgele esindajale ja Euroopa rahutagamisrahastu audiitoritele taotluse korral juurdepääsu, et teha kohapealseid kontrolle ja Euroopa rahutagamisrahastu auditeid.

3. Pärast abimeetme lõpuleviimist teeb kõrge esindaja lõpphindamise, et analüüsida, kas abimeede on artikli 1 lõikes 2 sätestatud eesmärkide saavutamisele kaasa aidanud.

Artikkel 6

Aruandlus

Rakendamise ajal esitab kõrge esindaja poliitika- ja julgeolekukomiteele iga kuue kuu järel aruande abimeetme rakendamise kohta kooskõlas otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikliga 63. Abimeetmete haldur annab otsuse (ÜVJP) 2021/509 kohaselt loodud rahastu komiteele korrapäraselt teavet tulude ja kulude haldamise kohta kooskõlas nimetatud otsuse artikliga 38, edastades sealhulgas teavet seotud tarnijate ja alltöövõtjate kohta.

Artikkel 7

Peatamine ja lõpetamine

1. Poliitika- ja julgeolekukomitee võib kooskõlas otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikliga 64 otsustada abimeetme rakendamise täielikult või osaliselt peatada.

2. Poliitika- ja julgeolekukomitee võib samuti soovitada nõukogul abimeede lõpetada.

Artikkel 8

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Luxembourg, 29. aprill 2024

Nõukogu nimel

eesistuja

D. CLARINVAL